

DOI 10.26886/2414-634X.3(58)2023.5

UDC: 378.016:78

**METHOD OF DIAGNOSTICS OF VOCAL PERFORMANCE
COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC**

Yang Yinshi, Postgraduate student

<https://orcid.org/0000-0003-2196-9008>

e-mail: zhjaill55@163.com

National Pedagogical Dragomanov University, Kyiv, Ukraine

The article discusses the criterion apparatus and methodology for diagnosing the vocal and executive competence of future teachers of musical art. The structure of the identified phenomenon is defined: motivational-directed, known-innovative and operational-creative components, each of which includes elements that characterize and reveal their essence.

The motivational-directed component is characterized by the direction of students to understand the own vocal and executive opportunities for solo public-executive activities for school children, awareness of the importance of the formation of vocal-executive competence. The non-innovative component – accumulates the accumulated the saurus of subject knowledge, skills and abilities in the field of vocal art for meaning fuluse of vocal training in practice in order to increase the level of vocal and executive competence. The active-creative component – provides creative elaboration of vocal works, independent embodiment of creative interpretation of the vocal work in order to conduct concert-performing activities for school children. The diagnostic work allowed to give the levels of formation of vocal-executive competence of students of art faculties quantitative and qualitative characteristics.

Keywords: vocal and executive competence, future music teacher, component structure, diagnostic methodology, the final stage of the experiment.

Янь Інши, Методика діагностики вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва / Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна

У статті розглядаються критеріальний апарат і методика діагностики вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Структурою означеного феномена визначено: мотиваційно-спрямований, знаннєво-інноваційний та діяльнісно-креативний компоненти, кожен з яких включає елементи, які характеризують і розкривають їх сутність.

Мотиваційно-спрямований компонент характеризується направленістю студентів на розуміння власних вокально-виконавських можливостей для проведення сольної публічно-виконавської діяльності для школярів, усвідомлення значущості формування вокально-виконавської компетентності. Знаннєво-інноваційний компонент – акумулює накопичений тезаурус предметних знань, умінь і навичок у сфері вокального мистецтва для осмисленого використання здобутого на практиці вокальної підготовки з метою підвищення рівня вокально-виконавської компетентності. Діяльнісно-креативний компонент – забезпечує творче опрацювання вокальних творів, самостійне втілення творчої інтерпретації вокального твору з метою проведення концертно-виконавській діяльності для школярів. Проведена діагностична робота дозволила надати рівням сформованості

вокально-виконавської компетентності студентів факультетів мистецтв кількісні та якісні характеристики.

Ключові слова: *вокально-виконавська компетентність, майбутній учитель музичного мистецтва, компонентна структура, методика діагностики, констатувальний етап експерименту.*

Вступ. У сучасному освітньому просторі України актуальною лишається проблема формування професійної компетентності спеціалістів у галузі мистецької освіти здатних до новацій, які, відповідно, будуть задіяні у якості вчителів музичного мистецтва у освітніх закладах в роботі з підростаючим поколінням. Сьогоднішні студенти факультетів мистецтв ЗВО України завтра нестимуть у світ свої найвагоміші здобутки практично апробовані в роки навчання, це когорта вчителів-новаторів, висококласних та високопродуктивних спеціалістів, компетентних фахівців. Освіта є результатом навчально-пізнавальної діяльності особистості, отже підвищення освітнього рівня населення у значущості здобування освіти стає пріоритетною цінністю Людства. Виховання підростаючого покоління засобами вокального виконавства – дієвий спосіб залучення молоді до музичного мистецтва та освіченості у цій галузі.

Вокально-виконавська компетентність майбутніх учителів музичного мистецтва розглядається з позиції аксіологічного, особистісно-зорієнтованого, творчо-проективного підходів.

Аналіз останніх джерел із проблеми. У дослідженнях таких науковців як Е. Абдуллін, Л. Гусейнова, О. Єременко, А. Зайцева, Н. Згурська, Е. Карпова, А. Козир, В. Крицький, В. Орлов, Г. Падалка, А. Растрігіна, О. Ростовський, О. Рудницька та інших [1; 3; 5; 6; 7; 9; 11; 12; 13; 14 та ін.], розглядається питання специфіки фахової підготовки

вчителя музичного мистецтва у різних напрямках музично-педагогічної діяльності.

Мета статті полягає в розкритті діагностичних методик формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Тож питання ефективної фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до музично-педагогічної роботи засобами вокального виконавства у школі виступає актуальною проблемою. Вирішення проблеми ми представляємо у дослідженні з формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. В основі організації процесу формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва лежить структура, яка містить: мотиваційно-спрямований, знаннєво-інноваційний, діяльнісно-креативний компоненти, кожен із яких включає елементи, які характеризують і розкривають їх сутність.

Мотиваційно-спрямований компонент характеризується направленістю студентів на розуміння власних вокально-виконавських можливостей для проведення сольної публічно-виконавської діяльності для школярів, усвідомленням значущості формування вокально-виконавської компетентності. Даний компонент характеризується виявленням міри фахової вмотивованості до вокально-виконавської діяльності студентів та сприяє: усвідомленому спрямуванню студентів до сольного виконавства (колективні та сольні концерти); виявленню активності до вокальної самореалізації (конкурси, фестивалі тощо.); уміннями використовувати засоби вокального виконавства. Організація педагогічної роботи передбачає творче спрямування студентів до вокально-виконавської діяльності, яке реалізується у прагненні до професійного

самовдосконалення, самостійності, ініціативи студентів (за Економовою)[4, с. 44-45], та відзначається педагогічною підтримкою студентів до проведення сольної вокально-виконавської практики у період їх навчання на факультетах мистецтв. Організація педагогічної роботи передбачає спонукання студентів до пізнання нового, дослідження й аналізу музичних явищ, продукування ідей, активізації використання засобів вокального виконавства студентів.

Другий компонент структури визначається як *знаннєво-інноваційний*, характеризується ступенем фахової спрямованості студентів у сфері вокального мистецтва, відображає форми і методи вокального виконавства. Він розкриває сутність розвивального процесу та має багатоаспектний характер і скеровує фахово-технологічне, методичне та практичне забезпечення цього процесу. Педагогічна робота спрямована на спонукання студентів до виявлення активності, ініціативності, самостійності під час розв'язання навчально-творчих задач, виступає своєрідною квінтесенцією навчання, характеризується свідомим, цілеспрямованим накопиченням знаннєвого та практично-діяльнісного ресурсу студентів у роботі над вокальним твором з метою створення виконавської моделі вокального твору та її практичного впровадження. Знаннєво-інноваційний компонент – характеризується накопиченим тезаурусом предметних знань, умінь і навичок у сфері вокального мистецтва для осмисленого використання здобутого у практику вокальної підготовки з метою підвищення рівня вокально-виконавської компетентності студентів.

Третій, визначений як *діяльнісно-креативний компонент* структури акумулює функціонування всієї структурної моделі формування вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва. Педагогічна робота спрямована до створення сприятливого мікроклімату, використання інноваційних методів і форм

у творчості, активізації уваги студентів у використанні художнього слова, дотриманні регламенту у роботі з виконання навчально-творчих завдань, імпровізаційності розкриття художнього образу вокального твору (підтриманих методами: володіння виконавсько-мовленнєвими вміннями пластичного та дикційно-динамічного інтонування; артистичного комбінування образів вокальних творів та ін.), ефективного впровадження інтерпретаційної моделі вокального твору, у досягненні сформованості вокально-виконавської компетентності студентів.

З метою оптимізації процесу дослідження були застосовані педагогічні умови, а саме: організація навчального процесу, який включає пряме і дотичне керівництво (передбачає співтворчість з викладачем, а також самостійну діяльність студентів); зобов'язання дотримуватися регламенту в роботі голосового апарату (уникнення перевтоми); спонукання студентів до творчої самореалізації у різних формах творчої діяльності.

У нашому дослідженні розробка критеріїв здійснюється на основі змісту поняття «вокально-виконавська компетентність», врахування міждисциплінарних зв'язків, специфіки виконання вокальних творів для учнів шкільного віку, використання інноваційних технологій і утворює систему відображену у розробленій методичній моделі дослідження.

Нами виявлено критерій *міра фахової вмотивованості до вокально-виконавської діяльності*, показниками якого є: наявність потреби до вокального виконавства; здатність майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокальної самореалізації; вміння використовувати засоби вокального виконавства. Наступний критерій *ступінь фахової спрямованості у сфері вокального виконавства*, показниками якого виступають: вільне володіння фаховим тезаурусом; усвідомлення студентів у виявленні набутих компетенцій; здатність до

використання форм і методів вокального виконавства. Третій критерій *міра творчого опрацювання вокальних творів*, показниками якого є: міра усвідомлення значущості вокального виконавства; вільне володіння виконавсько-мовленнєвим апаратом; уміння імпровізаційного розкриття художнього образу вокального твору.

На першому етапі експериментального дослідження був проведений констатувальний експеримент, з метою визначення у студентів вихідного рівня: здатності студентів до вокальної самореалізації; знання засобів вокального виконавства, оволодіння сучасними педагогічними технологіями; сформованості виконавських умінь; здатності до педагогічної творчості. На констатувальному етапі експерименту були використані такі методи: впровадження контрольних і тестових робіт для виявлення рівня знань, умінь щодо готовності студентів до музично-педагогічної діяльності зі школярами; анкетування для виявлення спрямованості студентів до формування вокально-виконавської компетентності; наукове спостереження з метою виявлення динаміки рівня фахового розвитку та активності студентів у процесі роботи над вокальним твором у набутті вокально-виконавської компетентності студентами факультету мистецтв у вищому навчальному закладі та ін.

На протязі проведення констатувального експерименту в контрольній та експериментальній групах проведені початкові зрізи для виявлення рівнів якості знань та умінь, здатності до творчої діяльності, зосередженості на вокально-виконавських компетенціях, за напрямками: 1) відповідність власних вокально-виконавських можливостей студентів для проведення сольної публічно-виконавської діяльності для школярів; 2) усвідомлення значущості формування вокально-виконавської компетентності – накопичений тезаурус (предметні знання, уміння і навички у сфері вокального

мистецтва) та осмислене використання здобутого на практиці; 3) володіння ефективними методами в опрацюванні вокальних творів та самостійне втілення творчої інтерпретації вокального твору.

У дослідженні взяли участь близько 150 студентів, що опрацьовували розроблені нами анкети-опитувальники, які уможливили з'ясувати та узагальнити їх думки.

За першим напрямом було виявлено, що 62% студентів розуміють необхідність набуття додаткових компетенцій, які б допомогли зайняти достойне місце у соціумі, бути конкурентоспроможними; виконавська діяльність для переважної більшості опитуваних виступає додатковим стимулом до саморозвитку та самовдосконалення, окрім того, це допоможе підготуватись до якісного проведення публічно-виконавської діяльності вагомої складової професійної самореалізації вчителя музичного мистецтва. Значна частина опитаних студентів (75 %) вважають музично-виконавську діяльність складовою професійної діяльності вчителя музичного мистецтва і виявили готовність до її здійснення вважаючи достатніми для даної діяльності власні вокально-виконавські можливості для здійснення публічно-виконавської діяльності для школярів. Поряд із тим, 25% опитуваних вказують на те, що не зовсім ясно розуміють те, з якою метою вчитель музичного мистецтва повинен виступати як вокаліст-виконавець у шкільному середовищі, це додаткове навантаження у позаурочний час.

За другим напрямом нам необхідно було виявити усвідомлення реципієнтами значущості формування вокально-виконавської компетентності; виявлення накопиченого тезаурусу предметних знань, умінь, навички у сфері вокального мистецтва, використання здобутого на практиці. З цією метою було проведено наступне анкетування. На запропоноване нами запитання «Чи цікавить

Вас вокально-виконавська діяльність?» студенти одностайно надали відповідь «так». На наступне запитання анкети «Скільки разів як солісти-вокалісти Ви приймали участь у концертах?» 12% студентів відповіли «неодноразово», 7% студентів відповіли «декілька разів», а решта студентів надали відповідь «жодного разу». Запитання «Які ознаки вокально-виконавської компетентності вчителя музичного мистецтва?» викликало у студентів ускладнення з відповіддю, однак ми отримали такі відповіді: 46% - «прагнення впізнати нове»; 25% – «бажання самовиражатись у вокально-виконавській діяльності»; 10% – «креативність»; 19% – «попередній досвід вокального виконавства». Наступне запитання «Чим для Вас приваблива вокально-виконавська діяльність для школярів?» уможливило отримання таких відповідей: «розвиває інтерес учнів до мистецтва» – 35% ; «дає можливість вчителю музичного мистецтва проявляти вокальні здібності – 31% ; «вдосконалює педагогічну майстерність вчителя музичного мистецтва» – 7%; «дає можливість запроваджувати нові методи і форми роботи зі школярами» – 22%; «бажання дізнатись щось нове» – 5%. Також, було надано можливість написати свою думку у графі «інше», однак ми не отримали відповідей.

Далі нам потрібно було встановити чи володіють студенти розумінням особливостей проведення вокально-виконавської діяльності у шкільному середовищі? Так на питання: «Які саме вокальні твори Ви вважаєте доречними для виконання перед шкільною аудиторією слухачів? Який репертуар буде прийнятним для непідготовленого слухача-школяра? Студенти надали відповіді: «Популярні вокальні твори» – 2%; «Пісні для дітей» – 50%; «Відомі пісні, щоб провести навчальну гру (співаймо разом)» – 25%; «Виконання вокального твору» та паралельного показу виконання цього твору відомими виконавцями (використання «засобів

мультимедіа») – 23% опитуваних. Проведено опитування: «Якими діагностичними методами Ви володієте вільно?» студентам необхідно було обрати всі можливі варіанти відповідей. Нами було запропоновано такі позиції: «опитування» – 85 %; «бесіда» – 99%; «анкетування» – 99%; «спостереження» – 15%; «інтерв'ювання» – 5 %; «вивчення стану проблеми» – 5 %; «аналіз вокального твору» – 2 %; «аналіз досвіду роботи вчителів-новаторів» – 1%; «кількісне оброблення результатів дослідження» - %; «педагогічний експеримент» - %; «інше» - 0 % опитуваних.

На наступне запитання «Що Ви вважаєте головною складовою успішного проведення вокального концерту?» студенти відповіли: «Впевненість у своїх вокальних можливостях та артистичних здібностях» – 85%; «Чітке бачення мети проведення вокального концерту для школярів» – 55%; «наполегливість і зацікавленість процесом сольо-виконавської діяльності; «Пошук і внесення новизни у діяльність учителя музичного мистецтва – вокаліста-виконавця за ознаками пошуку та ефективного відтворення художнього образу кожного вокального твору» – близько 25% студентів.

Таким чином, проведене анкетування уможливило з'ясувати те, наскільки студенти зацікавлені та обізнані з особливостями проведення вокально-виконавської діяльності у шкільному середовищі.

Необхідним для нашого дослідження постало вивчення мотивів, які спонукають майбутніх учителів музичного мистецтва до набуття вміння здійснювати вокально-виконавську діяльність. У процесі діагностики важливо диференціювати мотиви оволодіння студентами фаховими компетентностями, мотиви підвищення фахового рівня та мотиви соціальної значущості професійної діяльності вчителя-виконавця. Ми здійснили певну діагностику за допомогою модифікованого опитувальника А. Реана, В. Якуніна «Методика

вивчення мотивів навчальної діяльності». З'ясувалось, що більш вагомими є мотиви пов'язані з самореалізацією та самовиявленням. Так, опитаними студентами були вказані такі мотиви: вміти використовувати набуті вокальні вміння у сольоно-виконавській практиці (95%); успішно здійснювати музично-педагогічну діяльність (89%); набуті креативних умінь які сприятимуть художньо-образному та артистичному виконанню вокальних творів (75%); отримувати міцні мистецькі знання (78%). Завдяки цьому уможливилось виявлення переваги одних мотивів над іншими з наведеного переліку зовнішніх та внутрішніх мотивів навчання, які спонукають майбутніх учителів музичного мистецтва до набуття вокально-виконавської компетентності. Результати аналізу вихідного рівня сформованості певних мотивів унаочнено в таблиці 1.1.

Поряд із тим, ми залучили студентів до заповнення картки самооцінки щодо «Здатності адекватної самооцінки до здійснення вокального виконавства» запропоновану О. Моторнюк, та нами модифіковану [9]. Критеріями оцінки були обрані мотивація, креативність, вокально-виконавські здібності. У запропонованій таблиці студент мав самостійно: відмітити ступінь прояву критерію педагогічної оцінки здатності до інноваційної діяльності. Наступними завданнями постали: з'єднати точки й побудувати графічний профіль; проаналізувати загальну оцінку та поведінку (динаміку) графіка на фрагментах «мотивація», «креативність», «вокально-виконавські здібності». Ступінь прояву кожного такого критерію студенти самостійно оцінювали за 12 бальною шкалою: від 1 до 3 балів – низький рівень готовності вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності; від 4 до 6 балів – середній рівень готовності вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності; від 7 до 9 балів – достатній рівень готовності вчителя музичного мистецтва до

інноваційної діяльності; від 10 до 12 балів – високий рівень готовності вчителя музичного мистецтва до інноваційної діяльності.

Таблиця №1.

Рівень сформованості зовнішніх та внутрішніх мотивів навчання, які спонукають майбутніх учителів музичного мистецтва до набуття вокально-виконавської компетентності

№	Мотиви	Відповіді %
1	Освоїти різні прийоми організації та проведення музично-виконавської діяльності	22%
2	Оволодіти методами організації та проведення вокально-виконавської діяльності у шкільному середовищі	35%
3	Отримувати міцні мистецькі знання	78%
4	Вміти використовувати набуті вокальні вміння у сольоно-виконавській практиці	95%
5	Вміти зацікавлювати учнів	28%
6	Отримати інтелектуальне задоволення від процесу використання здобутих фахових знань і вмінь	20%
7	Реалізувати свої задуми та прагнення проводити вокально-виконавську діяльність для школярів	80%
8	Набути креативних умінь які сприятимуть художньо-образному та артистичному виконанню вокальних творів	75%
9	Успішно здійснювати музично-педагогічну діяльність	89%

Отримані результати уможливили ствердження того, що переважна більшість студентів має стійку потребу працюючи за фахом

здійснювати вокально-виконавську діяльність. Більшість студентів висловлюють думку щодо нових підходів до виховної роботи з учнями у школі. Необхідним постало також отримання даних про те, що більшість студентів із задоволенням виконують творчі навчальні завдання із застосуванням вокальних знань, умінь, навичок. Це уможливило проведення тестування серед студентів для з'ясування мотивації до набуття низки компетенцій для формування вокально-виконавської компетентності за А. Карелінім[14].

Вимірювання рівня мотивації набуття до набуття низки компетенцій для формування вокально-виконавської компетентності нами здійснювалось за допомогою шкали, що передбачає 22 судження, та два варіанти відповідей – «так» або «ні». Підсумовуються лише отримані відповіді, які співпадають з ключовими (вокально-виконавська інтерпретація вокального твору; вокально-виконавська імпровізація; створення художнього образу вокального твору; втілення художнього образу у процесі виконання вокального твору; артистичність виконання вокального твору). За результатами проведеного тестування студентів було віднесено до відповідних рівнів. До *високого рівня* було віднесено 7,6% студентів, що набрали від 16 до 19 балів. До *середнього рівня* було зараховано 37,2% опитуваних, що за результатами тестування отримали від 12 до 15 балів. До *низького рівня* було віднесено студентів, які отримали від 2 до 11 балів – 54,5%.

Таблиця №2.

Результати тестової роботи

Група	Середня кількість правильних відповідей	Середній Тестовий бал
ЕГ	7,5	6,6
КГ	7,7	6,7

У цьому процесі доцільним постало проведення анкетування, та його обробку, що уможливило засвідчити деякі невіршені питання. Відповідно, при обробці отриманих результатів було з'ясовано, що групи ЕГ та КГ є подібними. У ході порівняння кількісних характеристик рівнів сформованості мотиваційно-спрямованого компоненту було виявлено 6,65% студентів із високим рівнем спрямованості до набуття фахових знань, умінь і навичок за напрямом формування вокально-виконавської компетентності. Середній рівень виявили 35,9% респондентів. Студенти низького рівня (57,19%) продемонстрували відсутність цілеспрямованого виконання навчальних дій, неспроможність самостійно вивчати вокальні твори, оцінювати взірці вокально-виконавського мистецтва, виявили епізодичне виконання навчальних завдань (через занижену самооцінку вокального виконавства та недостатність сформованості магістральних компетенцій у напрямку використання доцільних засобів вокального виконавства, не володінням вміннями послідовності інтерпретаційної роботи над вокальним твором, тощо).

Таблиця №3

Компонент: мотиваційно-спрямований			
Показник	Критерій: міра фахової вмотивованості до вокально-виконавської діяльності		
	Високий	Середній	Низький
1. Наявність потреби до вокального виконавства;	1. Стійка потреба до здійснення вокально-виконавської діяльності (висока активність під час роботи над навчальними завданнями);	1. Вибірковий інтерес до вокально-виконавської діяльності, не стійка потреба у до вивчення вокальних творів за навчальною програмою з метою їх концертного виконання;	1. Низький рівень у здійсненні будь-якої сольної музично-виконавської діяльності у школі(відсутність потреби в досконалому вивченні вокальних творівз навчальної програми).

<p>2. Здатність майбутнього вчителя музичного мистецтва до вокальної самореалізації;</p>	<p>2. Висока адекватність самооцінки власних компетенцій для здійснення вокально-виконавської діяльності;</p>	<p>2.Посередня адекватність самооцінки власних компетенцій, невпевненість у власних можливостях для здійснення вокально-виконавської діяльності(виявляє оцінні судження художньо-образного та артистичного виконання, що здійснюється під керівництвом викладача);</p>	<p>2. Не виявляє адекватності в оцінці рівня власних вокально-виконавських компетенцій, що перешкоджає свідомому оволодінню необхідними знаннями, уміннями й практичному впровадженню навичок (оцінні судження можливі лише за активної участі викладача).</p>
<p>3.Уміння використовувати засоби вокального виконавства</p>	<p>3. Усвідомлене використання засобів вокального виконавства, пошук оригінальних вокально-виконавських моделей;</p>	<p>3. Студент виявляє вибірковий інтерес до використання певних, зрозумілих йому засобів вокального виконавства;</p>	<p>3. Студент не виявляє зацікавленості до використання різноманітних засобів вокального виконавства, проявляє примітивну вибіркковість.</p>

У процесі діагностування за другим критерієм:ступінь фахової спрямованості у сфері вокального мистецтва, нам важливо було визначити, як майбутні вчителі музики зможуть виконати навчальні завдання щодо володіння фаховими знаннями та використання їх у навчальній роботі над вокальним твором. З цією метою нами було впроваджено декілька контрольних робіт. Для діагностування за першим показником, а саме: уміння володіти фаховим тезаурусом було введено контрольну роботу «Пілотне планування роботи над вокальним твором».

Здійснення діагностики за другим показником:здатність до ефективного використання інформаційних технологій у навчальній діяльності передбачало введення контрольної роботи «Твій рівень». Контрольна робота містить чотири рівня. Загальна кількість балів за

написання контрольної роботи становить 12 балів, але в процесі оцінювання нами враховувалось те, що дванадцять балів передбачають, як досконалість знань, так і використання студентом творчого підходу. Отже, якщо студент дав відповіді на запитання: I рівня – отримує 1 – 3 балів; I та II рівнів – отримує 4 – 6 балів; I – III рівень 7 – 9 балів; I – IV рівень – 10 – 12 балів.

Діагностування за третім показником критерію знаннєво-інноваційного компоненту, а саме: уміння використовувати засоби вокального виконавства у вирішення вокально-виконавських навчальних завдань було здійснено за допомогою проведення серед студентів контрольної роботи «Творче вирішення».

Зазначимо, що загальна кількість ІЗЕТ у кожній контрольній роботі дорівнює одинадцяти. Рівень знань кожного студента визначався за формулою:

$$K = \frac{n}{N}$$

Далі, нами було проаналізовано відомості, що ми отримали при проведенні певних контрольних робіт. На підставі цього аналізу був визначений рівень фахових знань для кожного студента (коефіцієнт K).

Після цього підрахування середнього коефіцієнта рівня фахових знань для кожної групи здійснювалось за формулою:

$$K_{\text{сеп}} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N K_i$$

де N – кількість студентів, що виконували завдання, k i -індивідуальний коефіцієнт рівня знань i -го студента

Ми спробували визначити, що, на думку студентів може змінити ситуацію, яка склалася, і викликати потребу в оволодінні фаховими знаннями та вміннями для сформованості вокально-виконавської компетентності та здійснення вокально-виконавської діяльності у школі.

Таблиця №4.

Результати контрольної роботи

Група	Середня кількість правильно виконаних ІЗЕТ	Середня оцінка за контрольну роботу	Середній коефіцієнт рівня знань
ЕГ	6,6	7,5	0,53
КГ	6,7	7,7	0,6

В ході анкетування було встановлено, що для зміни ситуації необхідно: наявність позитивного ставлення і стійкої потреби займатись вокально-виконавською діяльністю (95 %); чітке уявлення студентів щодо особливостей організації та проведення вокально-виконавської діяльності вчителя музичного мистецтва зі школярами (72%); усвідомлення типових труднощів, у роботі над художнім образом вокального твору та уміння вибрати оптимальні способи їх подолання (65%); наближення умов практичного опрацювання фахових умінь до яких віднесено володіння виконавсько-мовленнєвим апаратом для ефективного здійснення вокально-виконавської діяльності (70%); своєчасне спрямування майбутніх учителів музичного мистецтва до формування вокально-виконавської компетентності з урахуванням сучасних педагогічних технологій (35%); забезпечення майбутніх учителів музичного мистецтва необхідною кількістю якісно опрацьованих вокальних творів для створення репертуарної колекції: «Вокально-виконавський репертуар вчителя музичного мистецтва» для якісного здійснення вокально-виконавської діяльності у школі (55 %).

За зведеними результатами другого етапу констатувального експерименту можна стверджувати, що групи КГ та ЕГ є подібними. На цій підставі було виявлено кількісні показники сформованості знаннєво-інноваційного компоненту. До високого рівня було віднесено 9,31% студентів, що продемонстрували фахову обізнаність та здатність до рефлексивного осмислення набутих знань і вмінь. Середній рівень

виявили 37,2% студентів. До низького рівня було віднесено студентів, що продемонстрували відсутність прагнення до набуття вокально-виконавської компетентності, неглибоке володіння фаховим тезаурусом, неспроможність самостійного здійснення аналізу вокального твору.

Здійснення статистичної обробки показників дослідно-експериментального дослідження включало застосування методу обчислення середнього арифметичного значення за кожним розробленим нами рівнем.

Висновки. Як свідчить аналіз даних за визначеними показниками, а також узагальнені результати діагностування стану сформованості вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у експериментальної та контрольної груп, суттєвих відмінностей між ними не виявлено. Це постає необхідною вимогою для забезпечення чистоти експерименту. Крім того, отримані нами дані свідчать про недостатній рівень сформованості вокально-виконавської компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва до здійснення вокально-виконавської діяльності у школі. Результати констатувального експерименту засвідчили, що у фаховій підготовці студентів недостатньо приділяється уваги формуванню вокально-компетентнісного мислення, плануванню по-фазового розбору вокальних творів з метою їх якісної інтерпретації та створення вокально-виконавської моделі вокального твору, студентам бракує практичних навичок з пластичного супроводу вокального твору засобами вокального виконавства (міміка, жести, пластичний рух, зручна й доречна постава, тощо), окрім того бракує й мовленнєвих навичок у мелодекламаційній підготовці до вокального виконання твору, для закріплення якісних фонем у вокальному мовленні (особливо іноземною мовою). Причиною цьому є відсутність

відповідного методичного забезпечення та цілеспрямованого підходу на заняттях з музично-теоретичних та виконавських дисциплін, зокрема у класах індивідуальної підготовки «Вокалу», «Постановки голосу».

Література:

1. Havrilova, L., Kozyr, A., Ishutina, O., Khvashchevska, O. & Chuhai, S. (2020), Analysis and Interpretation of Yuri Chugunov's Suite of Moods for Saxophone and Piano. OPUS ANPPOM's Eletronic Journal. Vol 26, No 1.

2. Гончаренко С.У. (2011), Український педагогічний енциклопедичний словник. Рівне: Волинські обереги. 552 с.

3. Зайцева А.В. (2011), Структурна модель творчої самореалізації майбутніх учителів музики у процесі виконавської діяльності. /Теорія та методика мистецької освіти. Наукова школа Г.М.Падалки. Колективна монографія / під наук. ред. А.В.Козир. – Вид. друге, доповн. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2011. С. 357-366.

4. Економова О.С. (2014), Професійна самореалізація особистості в межах фахової музично-педагогічної підготовки // Наукові записки:(збірник наукових статей)/ М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені МП Драгоманова, 2014.–Вип. СХХ (120). – 290 с. (Серія педагогічні та історичні науки с.40-50).

5. Єременко О.В. (2003), Теорія і методика розвитку музичного сприймання в учнів основної школи: методичний посібник. Суми: Сум. держ. пед. ун-т. 141с.

6. Карпова Е.Е. (2010), Гуманізація професійної діяльності вчителя і культуровідповідність його підготовки у вищих навчальних закладах / Е. Е. Карпова // Науковий вісник ПНПУ імені К. Д. Ушинського: педагогічні науки : зб. наук. праць / [редкол. : А. М. Богуш

(голов. ред.) та ін.]. – Одеса: ПНПУ ім. К. Д. Ушинського. – 2010. – Вип. 3-4. – С. 90-97.

7. Kozyr A., Labunets V., Pankiv L., Liming W., GeyangZh.: (2020), Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. Utopia y Praxis Latinoamericana. Revista Internacional de Filosofia y Teoria Social. Universidad del Zulia-Venezuela. Vol. 25. 2020. pp. 370-377.

8. Михаськова М.А. (2007), Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.02. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2007. 19 с.

9. Моторнюк О.Ю. (2014), Моніторинговий підхід до вивчення стану навчання та виховання// Завучу. Усе для роботи// 2014. - №19-20.- с. 2-16.

10. Падалка Г.М. (2008), Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: ОсвітаУкраїни. 274 с.

11. Підварко Т.О. (2013), Допроблемиформуваннямузично-виконавської компетентності майбутнього вчителя музики / Т. О. Підварко// Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. - 2013. - Вип.14.- С. 121-124.

12. Полубоярина І.І. (2006), Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музики. Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. праць. Вип. 287: Педагогіка та психологія. Чернівці: Рута. С. 135-139.

13. Растригіна А.М. (2012), Компетентнісний підхід до підготовки майбутнього магістра музичного мистецтва. Сучасні стратегії університетської освіти: якісний вимір: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ: Київський ун-т ім. Б. Грінченка. С. 501-509.

14. Рудницька О.П. (2005), Педагогіка загальна та мистецька: навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2005. 360 с.

15. Станиславский К. (1985), Работаактера над собой. М.: Искусство, 1985. Ч. I.: Работаактера над собой в творческом процес се переживания. 1985. 472 с.

16. Формування базових компетентностей учнів загальноосвітньої школи у системі інтегративної мистецької освіти: посібник для вчителя. за наук. ред. Л. Масол. (2010), К.: Педагогічна думка. 232 с.

17. Чернилевский Д.В. (2002), Дидактические технологии в высшей школе: учеб. пособ. для вузов. М.: Юнити-ДАНА. 437 с.

18. Ярошинська О. (2014), Освітній простір вищого навчального закладу як континуум для проектування освітнього середовища професійної підготовки майбутніх фахівців /Олена Ярошинська // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. [ред. кол.: Т. І. Суценок (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя: КПУ, 2014. Вип. 35(88). С. 558-567.

References:

1. Havrilova, L., Kozyr, A., Ishutina, O., Khvashchevska, O. & Chuhai, S. (2020), Analysis and Interpretation of Yuri Chugunov's Suite of Moods for Saxophone and Piano. OPUS ANPPOM's Eletronic Journal. Vol 26, No. 1.

2. Goncharenko S.U. (2011), Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary. Equal: Volynamulets. 552 s.

3. Zaitseva A.V. (2011), Structural model of creative self-realization of future music teachers in the process of performance. /Theory and methodology of art education. G.M. Padalka Science School. Collective monograph / under the sciences. ed. A.V. Trump. – Type. second, add. – K.: NPU name M.P. Dragomanov, 2011. S. 357-366.

4. Economical O.S. (2014), Professional self-realization of the individual within the framework of professional musical and pedagogical training // Scientific notes: (collection of scientific articles)/ M-vo education and science of Ukraine, Nat. ped. un-t name of M.P. Dragomanov, 2014.– Vip. CXX (120). – 290 p. (Series of pedagogical and historical sciences pp.40-50).

5. Yeremenko O.V. (2003), Theory and Methodology for the Development of Musical Perceptions in Primary School Students: A Methodological Guide. Amounts: Sum. state. ped. un-t. 141s.

6. Karpova E.E. (2010), Humanization of teacher professional activity and cultural relevance of his training in higher education institutions / E. IS. Karpova // Scientific Bulletin of the PNPu named after K. D. Ushinsky: pedagogical sciences: coll. sciences. works / [edcol.: A. M. Bogush (chiefed.), etc.]. – Odessa: PNPu. K. D. Ushinsky. – 2010. – Issue. 3-4. – C. 90-97.

7. Kozyr A., Labunets V., Pankiv L., Liming W., Geyang Zh. : (2020), Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. Utopia and Praxis Latinoamericana. International Law on Philosophy and Social Theory. University of Zulia-Venezuela. Vol. 25. 2020. pp. 370-377.

8. Mikhaskova M.A. (2007), Formation of professional competence of the future music teacher: autoref. dis. For the acquisition of sciences. degree of cand. ped. sciences: special. 13.00.02. Nat. ped. un-t them. M. P. Dragomanov. Kyiv, 2007. 19 p.

9. Motorchuk O.Yu. (2014), Monitoring approach to the study of the state of education and upbringing // Head. All for work // 2014. - №19-20.- s. 2-16.

10. Padalka G.M. (2008), Pedagogy of Art (Theory and Method of Teaching Art Disciplines). Kyiv: Education of Ukraine. 274 s.

11. Bwelled T.O. (2013), To the problem of forming the musical and executive competence of the future music teacher / T. AT. Underground // Scientific magazine of the NPU name M. P. Dragomanova. Series 14: Theory and methodology of art education. - 2013. - Vip. 14. - S. 121-124. - Access mode: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_014_2013_14_30.

12. Poluboyarina II. (2006), Formation of communication competence of future music teachers. Scientific Bulletin of the University of Chernivtsi: Coll. sciences. works. Vip. 287: Pedagogy and psychology. Chernivtsi: Ruth. S. 135-139.

13. Rastrigina A.M. (2012), Competent approach to the preparation of the future Master of Musical Arts. Modern strategies of university education: qualitative dimension: materials international. science.-pract. conf. Kyiv: Kyivun-t them. B. Grinchenko. S. 501-509.

14. Rudnytska O.P. (2005), General and Art Pedagogy: A Tutorial. – Ternopil: Bogdan Training Book, 2005. 360 p.

15. Stanislavsky K. (1985), The abbot's work on the soboy. M.: Art, 1985. Ch. I.: The work of the actor over the soboy in the work process is experienced. 1985. 472 p.

16. Formation of basic competencies of secondary school students in the system of integrative art education: a guide for teachers. For sciences. ed. L. Masol. (2010), K.: Pedagogical thought. 232 p.

17. Chernilevsky DV. (2002), Didactic Technologists in School Whiskey: Ucheb. dogob. fornodes. M.: Junit-DANA. 437 p.

18. Yaroshinska O. (2014), Educational space of a higher educational institution as a continuum for the design of the educational environment of professional training of future specialists/ Elena Yaroshinska // Pedagogy of formation of creative personality in higher and secondary schools: coll. sciences. ave. [ed. col.: T. AND. Sushenko (chiefed.), etc.]. Zaporizhia: KPU, 2014. Vip. 35 (88). S. 558-567.

Citation: Yang Yinshi (2023). METHOD OF DIAGNOSTICS OF VOCAL PERFORMANCE COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF MUSIC. New York. TK Meganom LLC. Innovative Solutions in Modern Science. 3(58). doi: 10.26886/2414-634X.3(58)2023.5

Copyright: Yang Yinshi ©. 2023. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.